

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XXXIX. De Propagatione Canonicoꝝ Regularium, & Ecclesijs, &
Monasterijs dicti Ordinis in Prouincijs Alemanniæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

flum, quæ multa etiam in Germania tum inferiori, tum superiori videntur, ex regularibus per relaxationem ferè omnia sunt profecta: ficuti etiam ex canonicis regularibus eodem planè modo seculares canonici sunt exorti.

CAPVT TRIGESIMVM NONVM

De Propagatione Canoniorum Regularium, & eorum Ecclesiarum, & Monasterijs in Provincijs Alemannia.

Aris antiquitatis existere propagationem canonici ordinis in provincijs vastissimis Alemannia, monstrant præter Cõcilia Prouincialia Moguntia, Aquigrani, & Wormaciae pro illius reformatione edita, Ecclesiarum regularium, & monasteriorum earundem prouinciarum fundationes vetustissimæ, ex quibus vt pauca, quæ ex Bruchio, & Auentino, licet damnati apud nos nominis autoribus, ac etiam ex Trithemio, Miræo, & alijs catholicis collegimus eodem ordine in præcedenti capite seruatõ recensamus, sunt inprimis.

Aquisgranensis cathedralis, quam sub inuocatione S. Dei Genitricis magnificentia regali, & suo autõre digna fundauit Carolus Magnus, de qua Molanus in Natalibus ad diem 28. Ianuarij hæc habet: *Dicitur autem aquisgranensis Ecclesia à maioribus monasterium S. Marie, eo quod viginti clerici à S. Carolo Magno instituti regulariter, & canonicè in ea vixerint, sub obedientia, in communi, intra claustrum, simul manducantes, & dormientes, iuxta statuta Concilij Moguntinensis sub Carolo Magno celebrati, sed hoc suauè iugum sibi, vt Moguntini, & plerique alij, excusserunt sub Othone Tertio, & Nodgero Episcopo suo, qui regulares clericos viginti conuerterunt in viginti vltio clericos proprietarios, quoniam id temporis illorum malitiam exegisse iudicabant. Hæc Molanus ibi, quæ cum alijs multis tum apud dictum autorem, tum apud Miræum de collegijs secularium cap. 30. legi possunt.*

Propè eandem ciuitatem S. Henricus fundauit conuentum canonicorum sancti Adalberti, quod modò est in ciuitate. Molanus in Natalibus, ad diem 13. Julij.

Aquisgrani nunc floret monasterium S. Iohannis Baptistæ congregationis Windesimensis, de quo Miræus cap. 13. de collegijs regularium in Catalogo.

Augusta Vindelicorum in Sueuia Præpositura insignis S. Crucis nuncupata, cuius Præpositus Mitra, Pædo, & alijs Pontificalibus vtitur in la-

cris. De fundatione huius Præposituræ Gualter Bruchius de monasterijs Germaniæ fol. 111. pag. 1. ita scribit: *Sancta Crux Augustanum cenobium instituit, & ordinu canonicorum regularium S. Augustini ex Hamelbergo, vbi antea situm fuerat, in Augustam Vindelicam translatum ann. Domini 1144. per Episcopum Augustanum V. descalcum Comitem à Theoderico Iste primu huius cenobij intra Augustana Vrbiu mania fundatorẽ, quod primu à Marchialu de Bõrck in Mutshofen pago inchoatum, mox inde à Comite Antistite Augustano Comite Luitpoldo in Hamelbergum montem Augustana Vrbiu vicinu, & mltitudem iterum, vt prius dictum, ad V. descalco in vicinu translatum est. Subdit ibidem Catalogum Præpositorum, qui loco præferunt vique ad sua tempora, vnum & viginu. Regit nunc eandem Præposituram Reuerendissimus Pater, & Dominus frater Iohannes S. R. E. Protonotarius, qui canonicæ disciplinæ ad primæuum statum instaurandæ propensissimus desudat, cuius votis rogo Dei optimu fauere.*

In eadem Augustana ciuitate est alia Præpositura canonicorum regularium S. Georgij, de qua hæc habet idem Bruchius fol. 119. pag. 1. *Gregorius monasteriu, quod est intra muros Vrbi Augustanae ordinu canonicorum regularium S. Augustini fundatum legitur anno Christi 1135. ab Iuliano Vrbi anno 1142. à Valtero Comite Palatino Tubingens, & Episcopo Augustano, eiusque canonicu in honorem S. Georgij martyri. Huc monasterio præferunt ad hoc vsu seculum hi sequentes Domini Præpositi &c. prolequitur Catalogum Præpositorum vique ad annum 1547. num. 25. quem breuitati consulens, omittere compellor.*

Argentinensem cathedralem in Alstia Iohannes de Nigraualle refert in Catalogo Ecclesiarum Germaniæ, quæ ab illarum institutione fuerunt regulares. Porro in Ciuitate Argentina situm monasterium canonicorum vetustissimu S. Thomæ martyri, & Germanorum Apostolo nuncupatum, quod dicebatur S. Thomæ Scororum à Scotis, qui illud olim tenebant. Hoc monasteriu queritur Renatus Choppinus in monastico lib. L. c. 3. per quendam Episcopum Argentinensem ex canonicis regularibus translatum ad seculares anno Christi 830 vt hinc etiam vides antiquitatem canonicorum regularium inueniri, & quæ ex Scotia in Germaniam deriuatur.

In Ciuitate Argentina monasterium dictum in Scuceia ordinis S. Augustini, ex lib. Taxarum Apostolicarum.

Ambergensem Episcopalem inter collegia canonicorum regularium refert Miræus de collegijs regularium cap. 69. in fine. Hanc fundauit S. Henricus cum sancta Cunegunde illius coniuge, quam Imperiali munificentia ab illis detentam, redidit, quos nunc possidet, sine alio testamento. Erecta est Ecclesia sub inuocatione sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli. Ad hæc verò

Masburus in Venetorum lib. 1. cap. 9. B. Henricum cum Cunegunda vxore præter Ecclesiam Ambergensem alia plura cenobia canonicorum regularium erexit.

In eadem ciuitate præter dictam cathedralem, aliam erexit idem Imperator Ecclesiam sub inuocatione Prothomartyris Stephani, paruo quidem summatu, sed maiori opere, in qua regulares clericos constituit, ad quam dedicandam Benedictus Papatu venire rogauit, teste Baronio tom. 10. in decimo sub anno millesimo decimo quinto principio.

In eadem ciuitate est collegiu præpotens sancti Virginiu Canonissarum regularium S. Theodori, quod primu Michelsfeldi in colle S. Nicolai fuerat fundatum anno millesimo centesimo trigesimo quinto, sed postea Bambergam anno millesimo centesimo quinquagesimo translatum, vbi in honorem S. Theodori fundatum à Gertrude Palatina Conradi Marchionis Misnensis, quæ defuncto marito hoc ipsum cenobium ingressa, per aliquot annos eidem monasterio præfuit, & sanctissime vixit. ex Miræo de collegijs regularium cap. 67.

Basilicæ cathedralis olim regularis. ex Iohanne de Nigraualle in Catalogo. In Ciuitate Basilicæ monasteriu S. Leonardi congregationis Windesimensis, de quo Miræus in Catalogo dictæ congregationis.

Bergensis Ecclesia Cathedralis canonicorum regularium Iohannes de Nigraualle in Catalogo. In Badersholin oppido Holsatiæ diocesis Benedicti monasterium B. Marie congregationis Windesimensis. Miræus loco citato.

Reutlingen monasterium in Bauaria ad flagnum Wimpfe fundauit in honorem S. Martini Episcopi Comes Otho de Vallay cum coniuge Adelinde. ex Iohanne Auentino, huius confirmatio facta est à Calisto Secundo anno 1120. Secundum Ergeno Tertio. Ita Miræus de Collegijs regularium cap. 17. ex Auentino lib. 5. & Bruchio in Chronologia monasteriorum Germaniæ. puerralle Typographum, dum pro Calisto Secundo ponit Iohannem XXXI.

Berchinsgadenis cenobium sancti Iohannis Baptiste in Bauaria canonicis Augustinianis anno 1142. fundatum, & dotauerunt Beringerus, & Cuno Comes de Sultzbach, cum ipsorum matre Imogarda. Anonymus in Annalibus lib. 5. & alibi. Miræus de Collegijs regularibus cap. 52. est in ipso Saluburgensi.

Beutenis Præpositura Ordinis canonicorum regularium in diocesi Constantienti. ex Miræo de Collegijs regul. cap. 56. ad finem.

Apud Bredesfort oppidum diocesis Monasteriu cenobium B. Marie in Nazareth congregationis Windesimensis. Miræus in Catalogo.

Brandeburgensis metropolitana numeratur præter Ecclesias olim canonicorum regularium in

Mausburnus in Venatorio lib. 1. cap. 9. B. Henricum cum Cunegunda vxore præter Ecclesiam Bambergensem alia plura cœnobicia canonicorū regularium erexit.

In eadem ciuitate præter dictam cathedralem, aliam erexit idem Imperator Ecclesiam sub invocatione Prothomartyris Stephani, paruo quidem seminat, sed maiori opera, in qua regulares clericos constituit, ad quam dedicandam Benedictum Papam venire rogauit, teste Baronio tomo undecimo sub anno millesimo decimo quinto in principio.

In eadem ciuitate est collegiū præpotens sanctarum Virginum Canonissarum regularium S. Theodori, quod primum Michelsfeldi in colle S. Nicolai fuerat fundatum anno millesimo centesimo trigesimo quinto, sed postea Bambergam anno millesimo centesimo quinquagesimo trās-latum, ubi in honorem S. Theodori fundatum à Gertrude Palatina Conradi Marchionis Misnensis filia, que defuncto marito hoc ipsum cœnobium ingressa, per aliquot annos eadem monasterio præfuit, & sanctissime vixit. ex Mirzo de collegijs regularium cap. 67.

Basilicæ cathedralis olim regularis. ex Ioanne de Nigraualle in Catalogo. In Ciuitate Basilicæ monasteriū S. Leonardi congregationis Windesimensis de quo Mirzus in Catalogo dictæ congregationis.

Bergensis Ecclesia Cathedralis canonicorum regularium. Ioannes de Nigraualle in Catalogo.

In Badersholm oppido Holfatæ diœcesis Beromensis monasterium B. Mariæ congregationis Windesimensis. Mirzus loco citato.

Bertridense monasterium in Bauaria ad stagnum Wumsee fundauit in honorem S. Martini Episcopi Comes Otho de Vallay cum coniuge Adribode. ex Ioanne Auentino. huius confirmatio facta est à Calisto Secundo anno 1120. Secundo ab Eugenio Tertio. Ita Mirzus de Collegijs regularium cap. 57. ex Auentino lib. 5. & Brulchio in Chronologia monasteriorum Germaniæ. putat errasse Typographum, dum pro Calisto Secundo, ponit Ioannem XXII.

Berchtolgsdenſe cœnobium sancti Ioannis Baptiste in Bauaria canonicis Auguſtinianis anno 7. fundauerunt, & dotauerunt Beringerus, & Cuno Comites de Sultzbach, cum ipsorum matre Imogarda. Auentinus in Annalibus lib. 5. & alibi. Mirzus de Collegijs regularibus cap. 52. est in agro Salisburgensi.

Brundenſis Præpositura Ordinis canonicorum regularium in diœcesi Conſtantiensi. ex Mirzo de Collegijs regul. cap. 56. ad finem.

Apud Bredefort oppidum diœcesis Monasteriensi cœnobium B. Mariæ in Nazareth congregationis Windesimensis. Mirzus in catalogo.

Brandeburgensi metropolitana numeratur inter Ecclesias olim canonicorum regularium in

procemio libri constitutionum Benedicti XII. pro reformatione ordinis canonicorum regularium.

Beyhartingense monasterium vulgo Beyharting in superiori Vindelicia siue Bauaria fundauerunt nobilis matrona Iudith, & frater eius Megingotus sodalibus Auguſtinianis consecratum à Romano Episcopo Gurcensi, iussu Conradi Archiepiscopi Salisburgensis anno 1130. quod postea per Rodolphum, & Ludouicum, qui fuit Imperator, & Stephanum iuniorum Bauriæ Duces maximis priuilegijs fuit munitum. Mirzus de Collegijs regularium cap. 62. ex Auentino, qui dicit, Auguſtinianis monachis esse fundatum.

In Barching oppido diœcesis Herbiopolensis monasterium B. Mariæ congregationis Windesimensis. Mirzus in Catalogo dictæ congregationis.

In diœcesi Brixinensi Comitatus Tirolis monasterium Tartobergense nuncupatum, cuius fuit Præpositus Nicolaus de Cusa, qui postea fuit sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, ut ipsemet fateatur in epistola, quam præmisit ad librum de filiatione Dei Conrado confratri eiusdem Tartobergensis monasterij canonico directæ.

In Bloemberch oppido diœcesis Paderbornensis monasterium Corporis Christi congregationis Windesimensis Mirzus in catalogo dictæ congregationis.

In Bodiken oppido eiusdem diœcesis Paderbornensis monasterium sancti Meynulphi, eiusdem congregationis Windesimensis, ex eodem Catalogo.

In Bodighen propè Sibergh in Ducatu Mœntensi diœcesis Colonienſis monasterium, quod dicitur mons B. Mariæ eiusdem congregationis. ex dicto catalogo.

In Bucavia siue Bucouia Canonissarum, siue Monialium nobilium, ac antiquo stemmate, maiorumque imaginibus conspiciuntur, ab omni tamen vero immunitatis, ac profus liberarum Collegium fundatum legitur in honorem sanctarum Corneliæ, & Cypriani à D. Adelinde Hildebrandi potentissimi Sueuorum Ducis filia, Hildegardis Regina. & Campionensis fundatrix sorore, Comitum vero Orbonu à Kesselsburg in Blancinna valle circa Biberacum habitante relicta vidua, que ibi sepulta est sub Carolo Magno. Id primum fuit Monialium Auguſtiniana professionis Cœnobium. Ita Brulchius fol. 17 pag. 2. quæ si vera sunt, verum etiam esse conuincitur, seculares apud Germanos canonicas ex regularibus per relaxationem ortas, sicut canonicos seculares ex regularibus, quidquid dicat in hoc Molanus lib. 1. de Canonicis cap. 15.

Brundenſis cathedralis refertur à Nigraualle inter Ecclesias olim regulares, verum in qua prouincia sit constituta, non reperi.

Colonienſis Ecclesia metropolitana à sancto Materno Beati Petri Apostoli discipulo sua funda-

I II.

V. M. Præpositura... Germant... Bambergensem... regularium... in eadem ciuitate... aliam erexit... Theodori... Michelsfeldi... Basilicæ... Bergensis... Bertridense... Berchtolgsdenſe... Brundenſis... Brandeburgensi...

fundationem accepisse gloratur. Eam vero non solum regularem extitisse, sed vsque ad Philippum Episcopum quadragessimam quartam Regularia instituta tenuisse, tradit Molanus lib. 1. de Canonibus cap. 14. vbi ponit rescriptum Ecclesie Colonienfis ad canonicos Traiectenses. cum enim in Ecclesia Traiectensi, aut rectius Ultraiectensi feruor Regularis discipline relaxaretur, & Godbaldus Episcopus cepisset primam Præbendam Decano maioris Ecclesie conferre, quibusdam renitentibus, Ecclesia Colonienfis, quam super ea re consuluerat, in hunc modum respondit. *Domine, ac fratribus nostris sancte Traiectensibus Ecclesie tam maioribus, quam minoribus salutem, ut Præpositura, Decanus, vel aliqua claustralis obedientia pro beneficio habeatur, vel beneficium nominetur, Ecclesie nostre consuetudo non patitur.* addit ibidem Molanus vnum valde notandum, cum sub Philippo quadragesimo quarto disciplina Regularis in Ecclesia Colonienfi relaxaretur, canonicos nonnullos, qui in Regulari obseruantia manere voluerunt, Nussienfem monasterium condidisse, quod si verum est, conuincitur falsum esse, quod idem Molanus supra non vno in loco in gratiam canonicorum secularium scribit, sensus verborum antiquorum Conciliorum distorquens, canonicos cathedralium, licet regulariter, & communiter viverent, non tamen fuisse verè Regulares, eum vtorum emissionem, quod præter quam ex multis alijs capitibus falsissimum esse constat, ex hoc etiam euidenter conuincitur, quia Colonienfis nonnulli, ut propositum vitæ Regularis alijs deficientibus tenerent, monasterium Nussienfem exererunt: nam qui in Nussienfi vivebant verè Regulares erant cum vtorum emissionem. quo verò tempore Nussienfes suam congregationem inchoauerint, videtur id circa annum millesimum centesimum septuagesimum contigisse: nam per ea tempora Philippus 44. Ecclesie Colonienfi præfuit. Ceterum de vera canonicorum Colonienfium regularitate, de omnimoda proprietatis abdicatione, de obedientia claustrali, de claustris, & officinis, de regula D. Augustini à Colonienfibus seruata, & alijs id genus testatur Wazo Leodienfis Præpositus in quadam epistola, quam refert Maubornus in Venatorio lib. 2. par. 5. cap. 30. vbi alia plura refert, & Innocentius Tertius in cap. Postulastis de clerico excommunicato, scribens Decano, & Priori Colonienfi.

Habuit verò Ecclesia Colonienfis quamplures viros sanctitatis, & doctrina insignes, & illustres, ex quibus vnus extitit Aquilinus dictæ Ecclesie canonicus, qui Mediolani ab Arriano cõfossus martyri occubuit. Puto autem non solum Cathedralem, sed etiam alias Ecclesias Colonienfes olim regulares fuisse, & rescriptum illud supra memoratum non de consuetudine solum cathedralis, sed totius Ecclesie Colonienfis intelligendum esse.

Est in eadem ciuitate monasterium canonicorum, & canonicarum reformatum S. Cæciliæ nuncupatum. ex Miræo de colle regularium cap. 99. item tria collegia canonicarum regularium S. Augustini videlicet S. Maximini, S. Michaelis, & S. Mariæ Magdalene: ex eodem autore ibidem, & alijs quatuor S. Nicolai, S. Reinoldi, in Maiori Nazareth, & sancti Iacobi Maioris ad agnellum in muro Castrensi, quas ibi, & capite præcedenti vocat moniales Augustinianas, & numerat cum canonicis.

In eadem ciuitate Colonienfi anno 1425. opera Arnoldi Schillingi cuius Colonienfis ex seculo factum est monasterium, quod dicitur ad Corpus Christi, traditumque canonicis regularibus capituli Windesimendi. Occasionem præbuit miraculum, quod circa venerabile Sacramentum contigit, fuscè commemoratum à Brederobachio lib. 1. cap. 8. Sacrarum collationum, Miræo de colle regularium cap. 92.

Confluens locus est, vbi Mosella Rheni influit ibi loci Hecto, qui ex Abbate monasterii eiusdè Mediolanenfis factus fuerat Archiep. Treuirensis, anno 847 à sancto Materno in formam admonitus, fundauit monasterium canonicorum regularium, in quod corpus S. Caltoris de Cardona transfereus collocauit: sed canonicus Calforis ante plures annos regulam abiecit. Tenthemius in historia Hirsaugica sub anno 847, & 937. & ex illo Molanus lib. 1. de canonicis cap. 14.

Apud Confluentiam, que est oppidum Diocesis Treuerensis, monasterium Beate Mariæ in Insula congregationis Windesimendi. Miræo in catalogo.

Constantiæ est vetus, & insignis Abbatia canonicorum regularium de Cruetzlingen, in de Cruetlingen. de qua in lib. 1. Constitutionum Concilij Constantiensis fol. 13. ita statuitur: *ut Abbas canonicorum regularium de Cruetzlingen, & canonicus dicti monasterij in Præsentibus, & alijs publicis præcederent Abbatem, & monachos vniuersi D. Benedicti in monasterij eiusdem ciuitatis, quod dicitur Petri Domus, &c.* Hæc Abbatia erat olim caput maiorum monasteriorum canonicorum ordinis, ut in Bulla Innocentij VIII infra cap. 71. relata legitur. Sunt etiam in Diocesi Constantiensi quinque Præposituræ canonicorum regularium, & eorum canonicarum, de quibus sub suis proprijs nominibus dicimus, ex Joanne Pistorio in Chremico Constantiensi. Est etiam in diocesi Constantiensi monasterium B. Mariæ loci eremitarum ordinis S. Patrie Augustini. ex lib. taxarum Apollinarum.

Chichgerense monasterium in diocesi Wormatiensi erat sanctimonialium, quibus postea tentia consumpsit, Fridericus II. Wormatus Episcopus anno 1440. illud repurgatum, & restauratum canonicis regularibus in eandem tradidit. Miræo de collegijs regulari capite nonagesimo sexto.

Chiemsee monasterium in Prouincia Saxonica duplex est, aliud canonicorum aliud vero canonicarum. Monasterium canonicorum prius pro monachis Dni Benedicti fundatum fuerat, pro illo Abbatia Luxouiciensi monachis commutata, dictum monasterium canonicis regularibus fuit donatum. Est vetus Abbatia sancti Saluatoris nuncupata, ut constat ex antiquo diplomate Regis Arnulphi dato Ratisbonæ anno 1095. de qua sic Hundius ex Auentino scribit: *Sorius Conradus Iunioris Episcopus, & Auentinensis familie oriundus Chionnanu templum olim à Telesimo secundo Duce Bavarie D. Benedicto conditum ab ipso ad egestatem redactum, monachis Augustinensibus tradidit &c.* hoc est canonicis regularibus S. Augustini in Hundius. Vide Miræum de collegijs regularium cap. 26.

Chiemsee verò canonicarum fundauit Theobaldus Rex, & dotauit, cuius privilegium roborauit Henricus Quartus Imperator suo diplomate anno 1077. Ratisbonæ.

In Clusa Euerhardi Diocesis Treuerensis monasterium B. Mariæ Congregationis Windesimendi. Miræo in catalogo.

Clusa Regnum habuisse olim multa monasteria canonicorum regularium Benedicti. Illius Bulla Generalis reformationis eiusdè ordinis cap. de Capitulis Prouincialibus aperte statuit. Primum qui in Regno Danorum monasteria canonicorum, & monachorum erexit, & eorum loca occupauit, Choppinus in monasterio lib. 2. c. 2. num. 18. statuit fuisse Canutū Regem Danorum ex Saxone Grammatico in Historia Danorum. Ceterum inter Ecclesias canonicorum regularium regni erat olim cathed. Roskildeensis, ad quam reliquæ S. Lucij I. Papæ, & martyris sunt translatae, referente Joanne Maubornio in Venatorio canonici ordinis lib. 2. par. 4. cap. 14.

Defense monasterium varias habuit fundaciones, & reparaciones. primus fundator fuit Rikardus canonicus Augustanus, & frater Antonij Comitis de Andechs, & Episcopi Augustani, qui monasterium S. Georgij martyris fundauit prope oppidum Dieffen in Bauria diocesis, ut puto, Augustana, circa annum 1240. quod à eodem Amoldo vastatum anno 1018. fuit inchoatum per quendam Adheleimū, & Adalricum fratres postea cum Cunegunda Comitissa filia Othonis Imperatoris fundasset Ecclesiam S. Stephani, & in ea tres canonicos regulares posuisset, Hartocius Præpositus S. Georgij annuente Episcopo Augustano cum suo conuento promouente commoditatem ad Ecclesiam S. Augustini migravit, plura de hoc monasterio videri possunt apud Miræum de collegijs regulari cap. 21. que ex Auentino, & Hundio collegit.

Diethamsellenfem apud Harā in Bauria monasterium S. Martini Abbatiale fundauit quidam

Otho cum S. dote Dieth & dotacione mate firmatarum cap. 4. In Diethsterium S. Pe Catalogus dicitur Euerhardi celi Treuerensis regularium S. versus Hundius 6. V. in genem ex modo enumeratis laboribus qui simplex fuerit gricula, vniuersum mentem, qui ob deus: erga matrem Irem quemdam fixit, & in ea se ac doloris sicut sicut collocant, & coacti, & sublati sicut suosque præter vniuersum repositi oblationes in religione erga nobis adiutus hanc aut: & per gerudis 26. & dant, & ad sic maximam vniuersam Reuerentis Treuer plurimum in die Domini 1449. an. Dom. 1451. desiderantibus Godfrido de Esch gulfini introduchorum adificia fecerunt, struitorum adificia que hodie vniuersum complemmini 1502. Hæc profequitur Pnū 1542. est que In Ewich pnicnis monastii Windesimtionis. Franckenhntissimum, nasterium can

Chiemense monasterium in Prouincia Sa-
lzburgensi duplex est, aliud canonicorum aliud
vero canoissarum. Monasterium canonicorum
prius pro monachis Diui Benedicti fundatum
fuerat, verum pro illo Abbatis Luxouensis mo-
nachus commutata, dictum monasterium cano-
nicis regularibus fuit donatum. Est vetus Abba-
tia sancti Saluatoris nuncupata, vt constat ex an-
tiquo diplomate Regis Arnulphi dato Ratisbo-
ne anno 891. de qua sic Hundius ex Auertino
scribit: *Notus Conradus Iunior Episcopus, & A-*
bergerensis familie oriundus Chimmense templum o-
lim a Sigelone secundo Duce Bauariae D. Benedicto con-
ditum ab vtro ad egeritatem redactum, monachis Au-
gustinis tradidit, & hinc est canonicis regularibus s-
ignificum. Ita Hundius. Vide Mirzum de collegijs
regularium cap. 26.

Chiemense verò canonissarum fundauit
Tessilo Rex, & dotauit, cuius privilegium robo-
rauit Henricus Quartus Imperator suo diploma-
te anno 1077. Ratisbonae.

In Clusa Euerhardi Diocesis Treuerensis mo-
nasterium B. Marie Congregationis Windesimensis,
Mirzum in catalogo.

IV. Anix Regnum habuisse olim multa mona-
stia canonicorum regularium Benedictus
XII. in Bulla Generalis reformationis etudē or-
dinis in cap. de Capitulis Prouincialibus aperte
fecerat. Primum qui in Regno Danorum mona-
stia canonicorum, & monachorum erexit, &
relictibus locupletauit, Choppinus in monasti-
co lib. 2. tit. 2. num. 18. fatetur fuisse Canutū Re-
gem Danorum ex Saxone Grammatico in Hi-
storia Danorum. Caterum inter Ecclesias cano-
nicorum regul. huius regni erat olim cathed. Ros-
kildensis, ad quam reliquit S. Lucij I. Papae, &
martyris sunt translatae, referente Ioanne Mau-
burno in Venatorio canonici ordinis lib. 2. par. 4.
cap. 14.

Diense monasterium varias habuit funda-
tiones, tuinas, & reparaciones. primus fundator
fuit Rathardus canonicus Augustinus, & frater
Antonis Comes de Andechs, & Episcopi Augu-
stini, qui monasterium S. Georgij martyris fun-
dauit prope oppidum Diessen in Bauaria dicece-
si, vt puto, Augustinus, circa annum 840. quod à
quodam Arnolodo vastatum anno 1011. fuit in-
stratum per quemdam Acheleimū, & Adalri-
cum fratres. postea cum Cunegunda Comitissa
filia Othonis I. Imperatoris fundasset Ecclesiam
B. Stephani, & in ea tres canonicos regulares po-
suisset, Hartuicus Praepositus S. Georgij annuen-
te Episcopo Augustinus cum suo conuentu pro-
pter maiorem commoditatem ad Ecclesiam S.
Stephani migravit, plura de hoc monasterio vi-
deri possunt apud Mirzum de collegijs regulariū
cap. 22. quae ex Auertino, & Hundio collegit.

Diethramzellense apud Harz in Bauaria mo-
nasterium S. Martini Abbatiale fundauit quidam

Otho cum Socio Berengero, & venerabili facer-
dote Diethamo anno Dñi 1099. fundacionem
& dotacionem Paschalis II. Anno 1107. suo diplo-
mate firmavit. Vide Mirzum de collegijs regu-
larium cap. 47.

In Daelheim dicecesis Paderbornensis mona-
stium S. Petri congregationis Windesimensis.
Catalogus dictae congregat.

Euerhardia clusa vulgo Eberharts Clausen in Dia-
cesi Treuerensi pulcherrimum canobium canonicorum
regularium S. Augustini tribus lapidibus à Treuerensi
vesuuo Hunnorum erga, vel praesidia situm, ex elemosy-
nis vtriusque sexus fidelium coratim vndequaque ad
S. Virginem ex omnibus prouincijs concurrentium hac
modo emerfisse ibidem legitur. Erat anno Domini 1440.
laboris sui quidam rusticus, & vita, & artis homo
simplex Euerhardus nomine, ex pago Esch oriundus, a-
gricola, vinitor, & seltor straminum in vsu, & passū
umentorum, vir gemitatis, ac pudicitie summus amator,
qui ob deuotionem, quam à pueris conceperat maxime
erga matrem Domini beatam Virginem Mariam, stipi-
tem quandam in loco isto tunc temporis deserto terra in-
fixit, & in ea saepius excavato imaginem tristissime,
ac dolorosissima matris in gremio extinctum habentis
sistrum collocauit. It postea à gloriosa Virgine aduoni-
tus, & coactus, domunculam paruam eadem adificauit,
& sablato stipite illum ipsam adhuc eo loci presentem,
suoque pretio Treueri prius emptam in priori muro do-
munculam reposit, ubi cum miracula pleruma fierent, &
oblationes innumere quotidie accederent, & hominibus
religionis ergo cateruatiu venientibus, max huius oblati-
onibus aditus Euerhardus, sacellum paulo grandius sa-
bificauit, & postea circa eadem sacellum Basilicam in lon-
gitudine 26. & in latitudine 12. passus habentem sui-
dauit, & adificauit in anno lubilis, quo mox factus est
maximus omnium generu hominum concursus, hanc Bas-
ilicam Reuerendiss. Dominus Iacobus de Stryk Archie-
piscopus Treuerensis ceuissimus, praesentibus Prelatu
plurimū in die Annuntiationis B. Virginis Mariae anno
Domini 1449. solemniter dedicauit. Euerhardo autem
an. Dom. 1451. in pace quiescente, consententibus, & id
desiderantibus Dominis fundi, in primis vero Domino
Godefrido de Eschordo canonicorum regularium S. Au-
gustini introductus est anno Domini 1456. Hi nouum
chorum adificauerunt, & anno Domini 1474. dedicati
fecerunt, struēturas etiam vtriusque ambitus, & mul-
torum adificiorum erexerunt, & Basilicam maiorem,
qua bodie visitur, antiqua diecisa ac destructa ad sum-
mum compleuerunt, cuius dedicatio facta est anno Do-
mini 1502. Haec Bruschius fol. 5. pag. 1. qui etiam
prosequitur Priores, qui ibi fuerunt vlg. ad an-
nū 1542. esseque congregationis Windesimensis.

In Ewich prope Attendorn dicecesis Colo-
niensis monasterium S. Saluatoris congregatio-
nis Windesimensis, ex catalogo dictae congrega-
tionis.

FRanckenthal, quod nunc est oppidum muni-
tissimum, apud Wormatiam, prius erat mo-
nasterium canonicorum regulariū, de quo Tri-
themius

V.M.
monasterium canonicorum
matum S. Caeciliae
regularium cap. 10.
farum regularium
fiam, S. Michaelis
idem autore dicitur
R. Reimoldi, in Mon-
Matoris ad apud
, & capite praesentem
atas, & numerum
nicenſi anno 1449
Colonienſis in die
canonicis regularibus
Occasionem praesentem
raturam à Bederbach
illationum, Mirzum
bi Moſella Rhodi-
Abbate monasterium
us fuerat Archiep. Lo-
to Materni ſancti
monasterium canonicorum
S. Catharinae de Ca-
auit: ſed canonicis
regularibus abiecit. In
nugica ſub anno 1421
bt. de canonicis cap.
quae eſt oppidum
ſterium Beate Mar-
Windesimensis. Mir-
, & insignis Alberto
de Cructalinga in
lib. 1. Confessionum
fol. 131. in illatione
riam de Cructalga.
Profructibus, & aliis
em, & numerum
om cistat, quod dicitur
atio erat olim caput
a canonicis ordinis, vt
infra cap. 71. etiam legi-
t. Confessionum quae
rum regularium, & de
as ſub ſua propro-
ne Piſtorio in Chron-
n in diceceſi Coſtanti-
nize loci circumſtantias
ex lib. tatarum Apſto-
monasterium in diceceſi
ualium, quibus pſſi-
cus II. Wormatiae Ep-
purgatum, & reſtauratum
meolcandi tradidit. In
apite nonageſima ſec-
Cito

themius in historia Hirsaugica sub anno 1135. ita scriptis mandauit: *Ita etiam temporibus, videlicet anno Domini millesimo centesimo trigesimo quinto Buggo V Vormatiensis Ecclesie Reuerendissimus Episcopus monasterium Franckenbal non longe à V Vormatia fundauit, in quo fratres in communi sub sancti Augustini regula viuentes collocauit, quibus Ecclesia de corporu necessarijs copiose prouidit. Cenobium quoque sanctimonialium eiusdem religionis iuxta presatum monasterium Franckenbal constituit, in quo multitudine virginum Christo in castitate famulantium, prouis necessarijs prouidit. Verum post annos ferme trecentos, viginti sex, tempore Reynardi V Vormatiensis Episcopi, cum de consensu eius fratres regulares de V Vindesheim partium inferiorum ipsius cenobium Franckenbal ad reformandum suscepissent, & titulum Abbatialem, quo antea semper insignitum fuerat, extiterunt, etiam cenobium femininarum predictum expulsi monialibus monasterio fratrum conuinxerunt. Hæc Trithemius. Verum illud monasterium, in quo canonica disciplina summo perit florebat, paucis abhinc annis factum est habitatio omnis spiritus immundi, cum Calvinistæ ex Belgio profugii illud, permittente Frederico Comite Palatino Rheno, occupauerunt, & pulsus Canonici in oppidum munitionem peruerterunt.*

Friburgi in Heluetijs Præpositura omnium sanctorum diocesis Constantiensis. Io. Pistorius in Chronico Constantiensis edito Francofurti. Miræus de collegijs regul. cap. 56.

Apud Halberstadtium monasterium S. Pancratij in Hamersleben congregat. Windesimensis. Catalogus dicte congregationis.

Hamburgensis Metropolitana à sua fundatione fuit regularis, & in ciuitate, ac etiam Diocesi multa sanonorum monasteria fundauit Wanus Episcopus temporibus Henrici I. Imperatoris, qui fuit sanctus, vel quæ antea edificata, ad normam vitæ regularis reformauit, teste Alberto Crantio in suo Metropoli lib. 4. cap. 1. clauftri canonicorum Hamburgensium meminit etiam Molanus in Natalibus ad diem 3. Februarij in vita sancti Anselmij.

Herdeuille oppido Diocesis Argentinensis monasterium S. Christinæ congregationis Windesimensis. Catalogus dicte congregationis.

In Hegene oppido Comitatus Lingens Diocesis Wormatiensis monasterium sancti Petri Apostoli congregationis Windesimensis. catalogus dicte congr.

In Hertzzenhagen apud Francofordiam Diocesis Moguntinensis monasterium B. Mariz dicte congr. ex eodem catalogo.

Heerbredlingum cenobium canonicorum regularium ad Fursolum Brentianum Augustana Diocesis in honorem S. Dionysij fundatum anno Domini 1144. à potentissimo Sueuorum Principe Friderico Barbarossa, qui tandem ad Imperij dignitatem ac culmen euasum est. Habuit hoc cenobium semper ad hæc usque nostra tem-

pora gubernatores Præpositos, quorum talis extat, non omnino integer Catalogus: Primus Amadeus. Ita Bruchius de monasterijs Germaniæ fol. 2. pag. 2. qui Catalogum Præpositorum deducit, que ad annum 1548.

Heyne monasterium apud Wormatiæ in Dometis fundauit circa annum 1135. Euancho Comes de Lingens in honorem Principis Apollodoro, cuius Ecclesiam sæpe dictus Episcopus Buggo, in cuius Diocesi monasterium est constructum anno Domini 1141. consecrauit, & Harburgi primum Præpositu ordinauit, qui vitam canonicorum regularium primus ibidem instituit. Trithemius in Hist. Hirsaugica ad an. 1135. & in Chronica Spanheimensi sub anno 1137. Florum in hoc cenobio Rugerus Vernay, cuius clogium idem scripsit Trithemius de Viris illustribus Germaniæ, & etiam in lib. de Scripioribus Ecclesiasticis.

Hildesimæ in Saxonia temporibus S. Henrici Imperatoris erat monasterium, cuius canonici scripsit vitam S. Godehardi Episcopi. Molanus in Natalibus ad diem 25. Martij.

Apud Hildesimensem ciuitatem, in loco, qui dicitur Zulta, monasterium peruenit S. Barcholomæi, postea congregationi Windesimensi unitum. Catal. dicte congr.

In Hildesimensi Diocesi Præpositura Bolenensis, cui præfectus fuit S. Benno Episcopus Misnensis, ex illius vita, & ex Bulla canonizationis illius, qui sanctus vixit temporibus Leonis IX. & Henrici III. Imperatoris.

In Hissa prope Sarburch Diocesis Metensis monasterium S. Laurentij dicte congregationis, ex eodem catalogo.

Nantzchofensis Præpositura canonicorum regul. S. Augusti. Diocesis Constantiensis. Io. Pistorius in chronico Constantiensis. Item Villa Diocesis Argentinensis anno 1137. Conradus canonicus Argentinensis condidit collegium canonicorum regulariu Miræus de collegijs Reg. cap. 45.

Magdeburgensis Ecclesia metropolitana ipsa quoque in Saxonia fuit olim regularis, ex Ioanne de Nigualle in Catalogo, eius fundationem scribit Miræus in collegijs secularium cap. 54.

Moguntina Metropolitana ipsa quoque usque ad annum saltem circiter 1000. regularis fuit, ex Gaspere Bruchio in 1. tomo Epitome de Ecclesijs Germaniæ, in Episcopatu Spirensi, & Trithemio in Historia Hirsaugica, sub an. 977. quorum verba infra hoc eodem cap. referuntur, & notat etiam Io. Molanus lib. 1. de canonicis c. 4.

Apud Marbach Alsatiz oppidum Diocesis Argentinensis anno 1094. quidam vir pius nomine Mangoldus Monasterium canonicorum regularium D. Augustini condidit, auxilio, & opibus viri nobilis Burchardi à Gebellwiler, scilicet

videtur aggregauit, vt in vita Othonis 43. Episcopi Argentinensis, & lib. de Episcopis Argentinensibus Franciscus Guilielmus testatur. In eodem oppido monasterium S. Irenæi marie congre. Windesimensis. Verum Miræus in catalogo dicte congr. ponit oppidum Marbach in Diocesi Basilee ad Rhenum fluium ex oppido oppidi Brisgoiz, quare vel sunt duo eiusdem nominis oppida, vel decipitur alter horum, cum vnus illud ponat in Diocesi Argentinensi, alter in Basileensi, vel translatum est ex vtro ad alteram Diocesim.

Muthichouiz in Bavaria, vbi quondam Regem Buarie Prætorium fuisse vetusta indicant scriptura. Io. Cochler cum Catharina congre collegium Mylis, id est canonicis Augustinians constitutum circa annum 1413. Miræus de coll. secularium cap. 17. ex Io. Auentino in Annalibus.

Merchshufen in Hassia Diocesis Moguntinensis monasterium S. Io. Baptistæ congre. Windesimensis, ex catal. dicte congregationis.

Metensis cathedralis in Lotaringia Prouinciæ Treuicensis olim canonicos regulariter viuentes habuit, quibus S. Godegrandus eiusdem ciuitatis Episcopus regulam scripsit & seruandam tradidit circa annum 765. Verum canonici sub Walaro Episcopo, sicut plerique alie Ecclesie regulam abiecerunt, & facti sunt re & nomine, & conuersione secularis, & proprietarij. Molanus in natalibus ad diem 6. Martij ex lib. de vita B. Godegrandi, & ex centuria 8. c. 10. & ante illum Io. Maburnus in Venatorio canonici ord. lib. 2. parte 1. cap. 30. ex Chronico Metensibus.

In Episcopatu Metensi sunt duæ amplissime Abbatiæ, quarum altera dicitur S. Clementis extra muros ciuitatis Metensis, altera S. Petri Mors, ambo ordinis S. Augustini, ex lib. tassarum Camere Apollolice.

In Metensi Diocesi videtur fuisse monasteriu canonicorum regularium ordinis S. Augustini sancti Antonij nuncupatum, nam in practica Cancellariæ Apollolice typis edita sub Alexandro VI. scribitur eisdem Ioanni Andree canonico S. Antonij ordinis S. Augustini Metensis diocesis, nisi forte fuerit canonicus ordinis S. Antonij Vionensis: nam & illi dicuntur ordinis S. Augustini.

Missa Lepidi monasterium Canonicorum regularium sancti Augustini sic nominatum ad statum alteratum, sive alioquin prope Sybistadium, quod anno 1470. a Gebellwiler Episcopo archiepiscopi mehoatum pro reuocatum eleuatum postea auctum & aditum fuit. Canonici proprio labore manuum videntur, vt statuerunt. Bruchius de Monasterijs Germaniæ fol. 102. pag. 2.

Monasteriensis cathedralis à prima fundatione ex ipsomet illius nomine regularis fuisse constituta, nam vt Busschemcherius autor est, Monasterium tertio erat Episcopus Ecclesia, quam

ipsum aggregavit, ut in vita Othonis 48. Episcopi Argentinensis, & lib. de Episcopis Argentinensibus Franciscus Guillimanus testatur.

In eodem oppido monasterium S. Irenaei martiris congr. Windesimensis. Verum Miraeus in catalogo dictae congr. ponit oppidum Marbach in Diocesi Basilee ad Rhenum fluvium ex oppido oppidi Brigoize, quare vel sunt duo eiusdem nominis oppida, vel decipitur alter horum autorum, cum vnus illud ponat in Diocesi Argentinensi, alter in Basileensi, vel translatum est de vna ad alteram Diocesim.

Mathiehouze in Bavaria, vbi quondam Regem Bavariae Praetorium fuisse vetusta indicant diplomata. Io. Cuchler cum Catharina coniuge collegium Myssis, id est canonicis Augustinis instituit circa annum 1413. Miraeus de coll. secularium cap. 17. ex Io. Auentino in Annalibus.

Merchshusen in Hassia Diocesis Moguntinensi monasterium S. Jo. Baptistae congr. Windesimensis, ex catal. dictae congregat.

Metensis cathedralis in Lotaringia Prouinciae Treuentis olim canonicos regulariter viuentes habuit, quibus S. Godegrandus eiusdem ciuitatis Episcopus regulam scripsit, & seruandam tradidit circa annu 765. Verum canonicis sub Watione Episcopo, sicut pleriq; aliae Ecclesiae regulam abscerunt, & facti sunt re & nomine, & conuersione seculares, & proprietarij. Molanus in notabili ad diem 6. Martij ex lib. de vita B. Godegrandi, & ex centuria 8. c. 10. & ante illum Io. Maburnus in Venatorio canonici ord. lib. 2. parte 5. cap. 30. ex Chronicis Metensibus.

In Episcopatu Metensi sunt duae amplissimae Abbatis, quarum altera dicitur S. Clementis extra muros ciuitatis Metensis, altera S. Petri Martij, tunc ordinis S. Augustini, ex lib. taxarum Camerae Apostolicae.

In Metensi Diocesi videtur fuisse monasterium canonicorum regularium ordinis S. Augustini sancti Antonij nuncupatum, nam in praeterea Cancellariae Apostolicae typis edita sub Alexandro VI. scribitur cuidam Ioanni Andreae canonico S. Antonij ordinis S. Augustini Metensis diocesis, nisi forte fuerit canonicus ordinis S. Antonij Viennensis: nam & illi dicuntur ordinis S. Augustini.

Mariae Lapidei monasterium Canonissarum regularium sancti Augustini sic nominatum ad fluvium Almatum, sive Almatum prope Aychstadium, quod anno 1202 a Gabelmose Episcopo Aychstedeni inchoatum, pio iam hominum elemosinis postea auctum & aditum fuit. Canonissae proprio labore manuum viditant, vt plerumque. Bruschius de Monasterijs Germaniae fol. 102. pag. 2.

Monasteriensis cathedralis à prima fundatione ex ipso met illius nomine regularis fuisse coniecturatur, nam vt Busselmecherius autor est, Monasterium tertius erat Episcopalis Ecclesia, quam

erexit Carolus magnus in meditullio regionis Mimingrode dicto loco, qui postea ab insigni ibi fundato monasterio Monasterium fuit denominatum. Ordinavitque ibi Episcopum Ludgerum natione Frisium fratrem Hildegini Episcopi Halberstadenfis. Huius successor Hermannus dedicauit, & consecrauit Ecclesiam, & monasterium trans aquas in titulum & honorem Virginis Mariae, quod breui monasterium ita excreuit, adeoque factum est celebre, vt nomen dederit ciuitati, & Episcopo. Quod autè addit Canisius, id monasterium datum sanctimonialibus, parum probabilitatis habet: nunquam enim fuit consuetudo ponendi sanctimoniales in Cathedralibus. Sed tantum clericos, sed quod illam tenerent canonici regulares, expressè testatur Cratius lib. 3. suae Metropolis cap. 15. dicens: *VViliboldus enim novus Episcopus primitus fratribus fructum in temporalibus sicut, post quem Rododimus successit, qui Canonicos regulares ex vetri cathedrali Ecclesia cum libro, & clemens transiulit, vnae & tunc terramotus factus fuit.*

Apud Molenbeeke oppidum Diocesis Mindensis monasterium S. Dionysij congregationis Windesimensis, ex catalogo dictae congregat.

Montis Sereni monasterium ordinis S. Augustini Diocesis Magdeburgensis, ex lib. taxarum Apostolicarum.

Montis Fagorum monasterium B. Mariae Diocesis Constantiensis congreg. Windesimensis, ex catalogo dictae congr.

Monsterlingense canonissarum regularium D. Augustini Praepositura Diocesis Constantiensis, Ioannes Pistorius in Chronico Constantiensi.

Nemetenses canonicos malo exemplo quorundam aliorum cathedralium factos ex regularibus seculares, merito queritur Gaspar Bruschius lib. 1. de Episcopatibus Germaniae: *Sub Balderico, inquit, XXII. Episcopo Spirense canonici Nemetum, quemadmodum etiam in Vormatiensibus, & Moguntini monastica vita professione ab illa, seculares fieri, seorsum habitare, ac propria habere, & annuos prouentus inter se distribuere ceperunt.*

Neunkirchen monasterium canonicorum regularium S. Augustini abest ab Alba augia ex nobis Benedictino in Norimberga Diocesis Bambergensis duobus breuib; miliaribus, quod circa annum Christi 1302. Leopoldus Episcopus Bambergensis vngimus, & Comes de Gruntlach fundauit, & dotauit, ac in eo sepultus fuit anno 1305. Habuit insignes benefactores Burggrauium Noricorum, & Fredericum Marchionem Brandenburgensem, qui dederunt eum monasterij canonicis potestatem sicut Norimbergensi, abest monasterium tribus lapidibus à Norimberga. Haec ex Bruschio fol. 4. pag. 1. vbi etiam catalogum Praepositorum dicti monasterij describit quem vsque ad annum 1546. perducit.

In Northorn in Westphalia Diocesis Monasteriensis monasterium S. Mariae congregatio-

VII.

nis Windesheimensis. ex catalogo dictæ congregationis.

Nuffiense monasteriũ in Diœcesi, & territorio Colonienſi circa tempora Philippi 44. Archiepiscopi à nonnullis Colonienſibus canonicis fundatum fuit: cum enim sub illo Antifite Colonienſes canonici à regulari obſeruantia ad vitam ſecularem ſe tranſtulſſent, nonnulli eorum in regulari obſeruatione permanere volentes, in loco qui dicitur Nuffia monaſterium erexerunt, ac ibi ſeſc ſub diſciplina regulari continerunt. ex Molano lib. 1. de Canonicis cap. 14. Viguit autem in dicto monaſterio canonicum inſtitutum ad eò, vt breui monaſterium in congregationem duodecim collegiorum exerceerit: quæ collegia cum ſuaueolentiam bonæ famæ, & ſanctitatis canonicorum regularium congregationis Windesheimenſis perſentiſſent, in eorum ſocietatem tranſierunt anno Dni 1430. & ſic ex duabus congregationibus effecti ſunt vna cõgregatio. Ita Chronicon Windesheimenſe lib. 1. cap. 44.

Olembergenſe S. Mariz vulgò Montis oliuarum cœnobium in Diœceſi Baſileæ fundatum fuit anno 1197 à quadam Comitiffa, cuius Præpoſitus habet vſum Pontificalium, & votum in Comitij Prouinciz, vt à Reuerendiſſ. D. Petro Madero illius Præpoſito commendatario, & vtriuſque ſignaturæ referendario accipi.

VIII

Oeningenſis Præpoſitura Decanatus Seuelningenſis Diœceſis Conſtantienſis ordinis S. Auguſtini canonicorum regularium, habens ſub ſe moniales eiſdem ordinis. ex Ioan. Piſtorio in Chronico Conſtantienſi. videtur eſſe eadẽ cum illa de qua Bruſchius fol. 96. pag. 2. ita ſcribit: *Oeningum cœnobium peruenitum in dextera ſibi ſupra Steyrium Negoma oppidum ſitum, olim Benedictina profeſſionũ monachorum, poſtea vti d. canonicorum regularium S. Auguſtini fundatum legitur ab eiſdem nominũ Comitibus, quorum ſtrips deſecit anno 1430. Fundatorem Canonem vocant Comitẽ Oeningem.* Subdit eiſdem monaſterij Præpoſitos vſque ad annum 1540. quo anno inquit incorporatur totum cœnobium menſe Episcopali Conſtantienſi ab Antifite Ioanne à Weza Sicãbro Archiepiscopo Lundenſi, & Episcopo Rotſchildenſi.

Ottingenſe collegium in Bavaria prope ciuitatem Ottingen Diœceſis Salisburgenſis, quod Miræus de collegijs ſecularium cap. 28. numerat inter collegia canonicorum ſecularium, à Carolo magno fuerat fundatum, & dotatum pro canonicis regularibus anno 776. vt illemet teſtatur.

IX.

Padebornenſis cathedralis Prouinciz Moguntinz habuit canonicos regulares vſq; ad annum 1254. ſicut teſtatur Bruſchius in Epitome Episcopatum Germaniz in Bernardo XXI Episcopo, ſic dicens: *Bernardus Quartus huius nominis deſus eſt. vt canonici Padebornenſes obſeruantiam*

regularẽ, quæ haftenus viguerat, mutarent in ſecularium canonicorum ſtatum. Obijt anno 1254.

Patauienſis, ſive Paſſauienſis Eccleſia cathedralis etiam ipſa olim erat regularis. ex Ioanne de Nigraulle. in eadem ciuitate Paſſauienſi, quæ eſt in Bavaria: *Monasterium ſancti Nicolai Athonenſis Episcopi Patauia auxilio Agneſis Auguſte, & Henrici Neuburgenſis intra maxima vrbis ambitum ſub Auguſtini myſtu exſtruxit circa annum 1090.* Ita Auentinus in Annalibus. literæ tamen fundacionis habent annum 1074. de hoc Miræus de collegijs regularium cap. 34.

In eadem ciuitate Patauienſi Vitlo Dux anno 739. monaſterium ſacrarum Virginum canonicularum conſtruxit, quod S. Henricus Romanorum Rex ob preces coniugis Cunegunde, & Helzeli fratris magis præijs, & ſyluis tributari dotauit. Vide Miræum de collegijs canonicorum regularium cap. 17.

Paringenſe monaſterium in Diœceſi Ratiſbonenſi fundauerunt Conradus, Henricus, & Gerhardus canonicos maioris Eccleſie Ratiſbonenſis fratres. & Comes de Raniog, & Rotemburg, vt teſtatur diploma fundacionis Henrici Episcopi Ratiſbonenſis circa annum 1141. nam Henricus Comes vnus de fundatoribus eodem anno obiit, in dicto monaſterio ſi pultus. Miræus de Collegijs regularium cap. 71.

Pragam canonicos regulares introduxiſſe Carolus IV. Imperatorem ſcribit Rematus Choppinus in monaſt. lib. 2. tit. 2. 518. ex Dubrau in Hiſtoria Bohemiz lib. 17. vbi dicit, Orbis Bohemiz Principem de Bela Hunnoicum partò triumpho, exiſſe in hoſtibus immoij monaſterium elatum, ac ſplendidius quod Regiam Coronam adtulauit ſub anno 1270. & inde Carolus IV. Canonicos regulares Pragæ acciuiſſe. Vbi vides ex ſerie verborum, illo teſe canonicos ex cœnobio Regiæ coronæ acciuiſſe, quod vbi loci eſſet, mihi non eſt compertum.

Peilbergenſe monaſterium ad Soſiam in Bavaria aliàs Peijrbergenſe, vel Beurbergenſe ſub inuocatione Sancti Petri fundatum eſt anno Domini 1000. per Othonem illuſtrem virum de Caſtro Iringi, & à fratribus, & coniuge fundacionem probauit, & firmavit Caſtus II. anno 1121. Priuilegio Laterani dato. Hæc cum alij ex Hedio. Miræus de collegijs regularium cap. 49.

Pildenreutenſe monaſterium, ſive vt Bruſchius ſcribit, Pildenreutum canonicularum regularium S. Auguſtini in nemore Norimbergæ non procul à Latomijs inſitum habuit circanũ 1340. Ludouico III. Baaro Imperatore, à quinque pijs fororibus, quæ cum ab Imperatore locum ad cœnobiotolum in nemore conſtituendum precibus obtinuiſſent, Imperator loci dignandi gratia in nemus e Norimbergæ egerat, cantu quodam ſuaſiſſimo audito, & impetrate Crucis altæ quercui imminente viſa, locum

colitru deſignatum intellexit, & primus ſeculariorem excolendam, ſibi loci monaſterium adificandam notauit. Mox Conradus magnus Norimbergenſis Patricius, qui cum Imperatore adoleſcentiæ optimi, quod in ipſa vicinia habebat, ſicut congregationi perpetuum donum dedit, tandem cum certam regulam non habebat, anno 1278. ſubdidere ſe Rabano Aichſtedenſi Episcopo, qui miſſo ad eas quodã canonico ex S. Willibaldi collegio nomine Burchardo de Pleynfeld cas canonicis S. Auguſtini Regularibus præpoſuit, & Præpoſitam illis præfecit in die Thimæ Apollitan. 1379. ex Bruſchio fol. 100. pag. 2. vbi etiam habes catalogum Præpoſitarum ſecularium annum 1548. Vide etiam Miræum de collegijs regularium cap. 89.

Polingenſe monaſterium vulgò Poling in Bavaria vniuerſitatem habet fundacionem, quæ reſertur ad Lanfridum, Waldanum, & Elilandum fratres Comitibus ab Antorf, & Soſia ante annũ 1088. Verum varias ſuſtulit preſſuras. ferunt primam pro Virginibus ſanctimonialibus extructũ poſtea per Vngaros anno 983. vaſtatũ, deinde reſtitutum, & à S. Henrico Imperatore priuilegio canonicularum dedit priuilegio, quod Miræus c. 20. de collegijs regularium recitat, non moniales, ſed fratres in dicto monaſterio degentes nominant. Auentinũ ſcribit in Annalibus: *Poling, & Lublar ſub Vngaris aſſuuntur, amoti illi fratres in monaſt. D. Auguſtini nominantur.* Nihilominus ſubdit Miræus, Giſlam Imperatricẽ, quæ obiit circa annum 1041. Moniales ex illo loco eſſe, & canonicos ſubſtituiſſe, vt quæ ſit, caſus regularis vſq; in hoſiernũ, locum tenet.

Pomperſenſem Banariæ fundauerunt Adelbuda filia Comes Comitũ de Meſſin, ac Irmozarda cũ marito *Irmozardus, ſi Irmozardus, & Conrado à Sultzpach (epiſcopum Ratiſcorum eſt) Dynaſtu ad conſtituendũ Tran. & Alſte Pampurg, vbi humani perhibetur, & ab ipſo Auguſtini.* Ita Auentinus lib. 7. Annalium, qui etiam libro 7. ponit Pampurg olim acceſſiſſe in Boiaria Noricorum ad radicem Ceruicæ montis, & confluentes Azali, atq; Tain ſtram, tunc in collegium Auguſtinianorum Myſthum commutatam.

Ratiſbonenſis cathedralis canonicos regulares viuentes olim habebat, quos à regularibus inſtitutis relaxatos S. Wolffgangus Episcopus ad normi vitæ regularis reformauit: quod cum canonicis Teuerenſibus egerat, cum in Eccleſia eſſet Decanus. Ita Molanus lib. 1. de Canonicis cap. 12. & 14. ex Surio in vita S. Wolffgangi, eam habere ad diem 31. Octobris cap. 7. lib. 20.

In eadem ciuitate Ratiſbonæ circa annũ 1135. Godehardus Ratiſbonenſis canonicus adificauit monaſterium S. Magni canonicis regularibus in ſuburbio ciuitatis vltra pontem, cui Rex Contra-

celestis designatum intellexit, & primus securi arborem excidendam ibi loci monasterium adificandum norauit. Mos Conradus magnus Norimbergensis Patricius, qui cum Imperatore aderat, peritium optimum, quod in ipsa vicinia habebat, futuræ congregationi perpetuum donum dedit, eodem cum certam regulam non habere. anno 1178. subdidere se Rabano Aichstedensi Episcopo, qui missio ad eas quodâ canonico ex S. Willibaldi collegio nomine Burchardo de Plynfeld cas canonicas S. Augustini Regulares dirigunt, & Prapostam illis præfecit in die S. Thomæ Apostoli an. 1179. ex Bruschio fol. 100. pag. 1. ubi etiam habes catalogum Prapostarum vniuersi ad annum 1548. Vide etiam Miræum de collegijs regularium cap. 89.

Polingense monasterium vulgo Poling in Bauiaria vetustissimum habet fundationem, quæ referuntur ad Lanfridum, Waldanum, & Eilandum fratres Comitibus Antors, & Soyfa ante annum 918. Verum varias sustulit prefuras. ferunt primum pro Virginibus sanctimonia libus extructum per Vngaros anno 983, vastatum, deinde destructum, & a S. Henrico Imperatore priuilegio immunitatis, sed in priuilegio, quod Miræus c. 20. de collegijs regularium recitat, non moniales, sed fratres in dicto monasterio degentes nominantur. Aucuntin' scribit in Annalibus: Poling, & S. Michaelis ab Vngaris assiluntur, auctu illis fratrum regilla D. Arnulphi Augustini nominantur. Nihilominus subdit Miræus, Gislam Imperatricem, quæ obiit circa annum 1041. Moniales ex illo loco eiecisse, & canonicos substituisse, vtunque sit, canonicos regulares vsq; in hodiernum, locum tenet.

Empyrgense in Bauiaria fundauerunt Adelbeida S. Canoni Comitum de Meglin, ac Irnogarda cum marito Hecgero, sive Hecgerio, & Conrado à Sultz. (supradictum in Narisforum est) Dynastu ad conuocatos Trau, & Abbe Pampurg, vbi humani perhibetur, C. 6. vni Augustiniani. Ita Aucuntinus lib. 5. Annalium, qui etiam libro 7. ponit Pampurg olim arcem fuisse in Boiaria Noricorum ad radices Caruæ ex montis, & confluentes Azali, atq; Trau sitam, nunc in collegium Augustinianorum Myllarum commutatam.

XI Ratisbonensis cathedralis canonicos regulares viuentes olim habebat, quos vt regulares in illius relaxatos S. Wolffgangus Episcopus ad normâ vitæ regularis reformauit: quod etiam cum canonicis Treuerensibus egerat, cum cum Ecclesiæ esset Decanus. Ita Molanus lib. 1. de Canonicis cap. 12. & 14. ex Surio in vita S. Wolffgangi, quæ habet ad diem 31. Octobris cap. 7. & 20.

In eadem ciuitate Ratisbonæ circa annum 1135. Gebhardus Ratisbonensis canonicus adificauit monasterium S. Magni canonicis regularibus in suburbio ciuitatis vitra pontem, cui Rex Conra-

du anno 1138. Iuburbium ipsum donauit, & Hartwicus secundus Episcopus plurima priuilegia, & etiam Ecclesiam in Saler contulit circa an. 1156. & 1161. De eodem Aucuntinus lib. 6. Annalium. Conradus, inquit, Henricus, Gebhardus mylla Regimburgensis fratres germani in Raining, & Rotemburg Comitibus, curæ matris Matilda Fauing, & D. Magnam ad confluentes Danubij, & Rbeni in aduersa Regimburg ripa monachum Augustinianum dedit. Ita Hundius in metropoli Salisburgensi, & ex illo Miræus de Collegijs Regul. cap. 68. ex quibus habes, eosdem fuisse fundatores huius, & Paringensis monasterij, de quo dictum est supra.

Raitembuchenfe monasterium in Bauiaria fundauit Guelpho primus Dux Bauiariæ huius nominis, & filius Guelphonis, qui fundauit aliud monasterium in Altorff circa annum Christi 1185. qui princeps cum postea ad terram sanctam cum multis socijs profectus esset, in suo reditu obiit in insula Cyprî, & socij peregrinationis, perfidia Alexij Græcorum Imperatoris, aut interfecti, aut viui Saracenis traditi, ex quibus Thimo Archiepiscopus Salisburgensis apud Corozaim martyrio est affectus. Miræus de Collegijs regul. c. 76.

Rauersbergense monasterium congregat Windesimensis in dicecesi Moguntina, ex Catalogo dictæ congregationis.

Repdorffum, siue Repdorphense canonicorum regularium S. Augustini Canobium præclarum, & elegans ad Altmolan, siue Almonum fluium supra Aychstadium post ipsam arcem Episcopalem in longe antiquissima valle situm, fundatum, ac exstrui captum est anno Domini 1156. sub Episcopo Aychstediensi Domino Conrado à Marspach Eriderici Imperatoris præcipis, & gratissimo Consiliario, ab Imperatrice Domina Beatrice Burgundionum Ducissa, Eriderici Barbarossa secunda coniuge, quæ pagum Repdorphensem dono dabat Episcopo ad exstruendum monasterium. Episcopus Conradus sibi in eo sepultus erat ad vicius ordinavit, in quam mortuus depositus est anno Domini 1171. Cubat in eadem Ecclesiâ Repdorphenfi media fere sub insigni ac sublimi marmore illustri Dominus Gebhardus vltimus Comes Hirsberg, maximus, & Canobij huius, & totius Episcopatus Aychstedenensis, cui totum Comitatum Hirsbergensem legauit moriens, benefactor. Habuit hoc canobium initio sui omnes monachos serè genere nobiles, quorum gubernator erat Prapostus. Hi cum tandem à virtute maiorum degenerassent, Episcopus Aychstedianus Dominus Ioannes de Quercum substitutus melioribus, obseruantiam regularem introduxit anno Domini 1458. sumpta occasione apud Cesarorum Horti Canobium, in quo fuerat dum ad V Vormatiensia Comitissa sui temporis accessisset, cuius loci disciplina captus, mox domum reuersus, ex hac ipsa Prapostura sua Sancti Augustini Prioratum fecit. Ita Bruschius de monasterijs Germaniæ fol. 102. pag. 2. vbi etiam subnectit numerum Priorum ab ipsa reformatione vsque ad sua tempora. Nunc est monasterium congregationis Windesimensis, vt patet

V.M.
perat, nonat ut in p
1771 anno 1174.
nensis Ecclesia
regulari ex hanc
atque Passauiensi
sunt Nicolaus
yuetus Augusti, & h
ma vno autibus
te circa annum 10
literæ tamen fuit
hoc Miræus dicit

uente Vilo Dux
in Virgum cano
S. Henrica Rom
gus Camogard
195, & sicut m
collegijs canonic

in Dicecei Rati
Henricus, & Ge
Ecclesiæ Rati
Raining, & Rot
ationis Henric
Episcopus anno
1141: nam h
datoribus ord
no si palatia Mir
71.
gularis introdu
scribit Renato
17. vbi dicit
m de Bala Ham
in holi bus mont
c splendidiar
ut sub anno 115
micos regulari
verborum, h
o Reg x cocoz
non est conuen
erium ad Sorlan
tri fundatum
mem illis
ous, & conue
it Calista Ilano
o. Hac cum al
regularium op
nasterium, sine
uatum canonic
in memore Nor
nitium habet
I. Bauiaro Imp
quæ cum ab Imp
3 in memore
sent, Imperator
os & Norimb
uissimo audito,
immittente vili

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ex Catalogo dicte congregationis, & puto per illos de Windefem dictum monasterium anno 1478. fuisse reformatu. Vide etiam Miracu c. 74.

Reicherpergenfe monasterium S. Michaelis in Bavaria ad Oenum supra Passauiam, siue Patauii fundauit Bernardus Comes de Reicherperg cu Dietpurga coniuge sorore Gebhardi Archiepiscopi Salisburgenfis, de qua fundacione sic Hundius in metropoli Salisburgenfi ex Auentino in lib. 10. Rapodiariu. anno Domini 1064. Reicherperg Castro V Vernerus prapocens totus super flumine Oeno Patauiensis diocesis, vxor eius Dietpurga soror Gebhardi Archiepiscopi Salisburgenfis, & post mortem vnici filij, & vxoris, cum oriretur lu eo viuo inter agnatos eius de hereditate, castrum demolitur. D. Michaeli templum de dicitur, Canonici regularibus attribuit. Post Alonius filius Arbonis fratris huius V Verneris viuentis patruo sacerdotis pelit, pradium occupat, V Vernerus in tuelam presentis Gebhardo Archiepiscopo Salisburgenfis tradit. pauloque post obiit 3. Nonas Octobris, ad arcem S. Crucis cum filio, & vxore sepultus. Miracus de Collegijs Regular. cap. 41.

Apud Rychenberg oppidum diocesis Hildesimensis in Saxonia monasterium B. Marie congregationis Windefimensis. ex Catalogo dicte congregationis.

In Riederer loco diocesis Constantiensis Prapositionura canonicorum regularium Ordinis S. Augustini Ioannes Pistorius in Chronico.

Ranshouienfe monasterium S. Pancratij in Bavaria vetustissimum habet fundacionem, qua profequitur Miracus cap. 38. Verum ex illius discursu ante annum 1100. videtur fuisse Ecclesia facerdotum secularium. Ceterum circa illud tempus euocatos inquit ad illud canonicos Augustinianos, quibus Henricus Octauus Dux Bavarie parochiam, & templum D. Pancratij tradidit. c. 6. tuberniumque initiavit, eiusque religionis sacratibus viris, & foeminis dicauit: nam ibi sacrataru foeminarum cœnobium fuisse testantur pleraque vestigia, & monumenta qua ibi extant in libris, instrumentis, templo, & monasterio, maxime Occidentem versus, non plures tamen quam sex recepte sunt, quarum vna erat Prapositionura. Ita Conradus primus I. D. Pancratij Prapositionus, & ex illo Hundius in metropoli Salisburgenfi.

Rorense monasterium S. Marie in inferiori Bavaria in Vico Rorensi fundatum est anno 1133. per magnum filium Rudperci Comitem Alensbergenfem. Miracus de Collegijs regul. cap. 65.

XI. Salisburgenfis metropolitana institutum canonicorum regularium vsque ad annum circiter 1500. retinuit, vt habes ex Pontificali Romano sub Pontificatu Alexandri VI. edito, in quo ipsa Ecclesia Salisburgenfis refertur inter Ecclesias, quae tunc erant ordinis D. Augustini, quod etiam notatum est in lib. constitutionum Benedicti XII. Romae per illa tēpora, vt puto, edito, quādoquidē annus impressionis in eo nō est notatus.

in Sangallensi oppido Heluetiorum Wenerus trigelimus primus Abbas Sangallensis anno 1128. a Lothario Imperatore confirmatus circum muros Sangallensos fundauit, & suis sumptibus Germaniae fundauit canonicos Augustinianos Seemannus nobilis Bavarus Archidiaconus Hatisbonensis circa annum 1260. Miracu cap. 87.

Schiltense monasterium, quod est ad lacu nomine Schilrs inter Oenum, & Magwaldum flumina ad radices Alpium situm, Benedictinis monachis prius traditur fundatum; verum cum per Vngaros esset vastatum, Henricus Dux Bavarie ex familia sancti Leopoldi illud anno 1140. cum alijs restauratum, canonicos regularibus tradidit, vt ex Auentino, & Hundio. Miracu cap. 18. notatur.

Sobense monasterium in Bavaria inferiori dicitur fundatum ab Engelberto III. huius nominis Carinthiae Duce, ex familia Comum Oetembergenfium, vna cum coniuge sua Via Comitissa de Sultzbach. vt notat Miracus cap. 6. ex Huentino. videtur esse in diocesi Patauiensi.

In Swauenheim loco diocesis Moguntinae monasterium B. Marie congregationis Windefimensis. ex Catalogo dicte congregationis.

Reuerentis Ecclesia metropolitana in institutione fuit regularis, in qua circa annum 957. Henricus Archiepiscopus, qui Ratisbuc successerat, canonicam disciplinam instituit, exstructis officinis, & claustro circa Ecclesiam Petri. Haec est maior Ecclesia Treuerensis inquit Isthemius in Historia Hirsangica sub anno 967. in qua hoc tempore fuit in ceteris antiquis diocesis canonicis secundum regulam cu prapositionura in monasteriis vincbant, vna am habentes mican, vnam huius, vnamque communem dormitarium, sicut hanc tota iustitia normam nobis prapositionura conuict fenu. tunc paulo post iidem canonici abiecta regula, ad secularia transierunt, eodem Tertio mense atterunt, & in hunc modum scribente in preterita Historia Hirsangica sub anno 977. anno ita notatur Theodoricus Archiepiscopus Treuerensis, sub quo monasteria maior in Ecclesia videm abiecta regulari vt, & huc vsque in eadem Ecclesia maiores earum conuictauerunt, di ficiunt esse regulares, & salis iura conuict, & re & conuersatione seculari. Quorū exemplum in Catalogo quoque S. Paulus Treuerensis, S. Catharina Confluentia, Moguntinensis, V Vormationensis, spenses, & complurium aliarum Ecclesiarum, hinc vsque quidem temporibus sed vno imperatoris hinc vsque, regulari vna communitatem obtulerunt. Hactenus ex quibus habes, vsque ad illa tempora antiquas Ecclesias Germanorum omnes regulares extulisse. Notabat maxime in eadem Ecclesia institutum canonicum sub Regula D. Augustini circa tempore Abrunculi 46. Archiepiscopi. vide Meubertum in Venatorio lib. 2. p. 5. cap. 10.

In eadem ciuitate Treuerensi erat collegium regulare S. Paulini, quod postea exemplo maiori Ecclesiae

dicte maioris ad secularitatem transiuit, vt ex dictis patet.

In eadem Ciuitate, vel Diocesi monasterium Valli Brenni ex lib. taxarum Apollinicarum.

In Talleuti diocesi prouinciae Treuerensis fere duo monasteria canonicorum regularium ex lib. taxarum, quorum vnum dicitur Calmon flens. alacsterum de Lunariussa, cuius etiam fundatio in lib. constitutionum Benedicti XII. in eadem diocesi est monasterium S. Petri vulgo dicitur Symon, quod a Dominis Canonis Armonis treuerensibus, vulgo de Caremon ante annos quingentos legitur fundatum, vt ex relatione videtur in eius loci fide dignorum accepit.

Trarabofanen monasterium Ordinis canonicorum regularium S. Augustini ad valem altissimi uocatur sancti Godefridi ad Polgen per amano loco fundatum est in honorem B. Virginis Mariae, a sancti Sivala Episcopi sub Lupo eius nominis tertio Imperatore Maximo Imperatore vero Frederico Barbarossa Imperatore, potentissimique sancti Celsi Censu iduato anno Domini 1181. a Dominis Treuerensibus, et deorsum abbatissa, in altissimo, sub iura monasterio, & a Domino Guntberti per amano prae dicitur abbatissa nobilissima virens. Bruchfich fol. 53. pag. 1. prae dicitur vero monasterium per canonicos Windefimenses fuit reuerentem, extrui curant Prapositionura S. Leonardi, quae erat regularium aliquot canonicorum habitatio, ac cœnobium, quod tamen Abbatissae Canonis tempore iterum propter bellicos tumultus postea euersum est, cum florisset annis 350. annis redditis fuit Sangallum translata. Postea euersum est penitus vnanimiti S. P. Q. Sangallensis finientis anno Christi 1530. Galpar Bruchfich fol. 106. pag. 2.

Mem ex arte Itrogenfi monialium cœnobium fuit, & collegium duodecim canonicorum regularium. ita Bruchfich fol. 116. pag. 2.

In Sangallensi ditione in loco dicto Thurgouia Prapositionura S. Alexandri, in qua manebant duodecim canonici tempore Gerardi 14. Abbatis Sangallensis. ex eodem Bruchfich fol. 116.

In Sambeco oppido diocesis Ratisbonensis monasterium S. Georgij martyris congregationis Windefimensis. ex Catalogo dicte congregationis.

Schambauptense monasterium supra vicu Altmullim diocesis Ratisponensis fundauit nobilissima matera Gertrudis vidua Bertholdi, cum filia Luigarda circa annum Domini 1150. quam fundacionem confirmauit, & auxit dote Henricus Episcopus Ratisponensis, meminit dicti Bertholdi Auentinus lib. 6. Annalium. Miracus de collegijs regularium cap. 63.

Schlechhofense monasterium in Bavaria superiore antiquam habet fundacionem a Comitibus ab Altoeffi & Layfa, sub Vitone Duce Ba-

fla congregationis Windesimensis, ex Catalogo dictæ congregationis.

Semenshausenle monasterium in Pago Rodani inferiori, vt apparet ex catalogo monasteriorum dictæ congregationis. Caterum Comes, seu nobiles de Lanspergio, vt pote ab illorum auiis fundatum illud nunc sibi vendicant.

Turicense monasterium S. Martini Diocesis Conflantienfis congregationis Windesimensis, ex Catalogo dictæ congregationis.

Wirdunensis clerici ante octingentos annos regulares erant, & in monasterio degentes, vt notat Molanus, de monasterio Wirdunensis verba faciens lib. 1. de canonicis capite 4. & 11. quamquam ita rem componere videatur, vt illi regularem, & communem quidem vitam in monasterio tenerent, sine tamen vlla votorū emissionē, quod quāā veritate alienum sit, superius indicauimus. differt autem Ecclesia Wirdunensis à monasterio Werde fundato, de quo idem Molanus in Natalibus ad diem 1. & 2. Martij: nam primo idem Molanus fundatorem facit B. Ludgerum primum Episcopum Monasteriensem, alterius verò S. Luitbertum, cuius vitam sub die 1. Martij describit: cōstat autem hoc secundum fuisse monasterium clericorum, ex illius Præposito sancto Willeico, qui vt Molanus die 2. Martij notat, cōuentus nouelle Tractensis Ecclesiæ canonicus extitit, quam regularem fuisse superiori capite iam probauimus, est in diocesi Colonienfis.

XIII

Viennæ Austriae est Præpositura canonicorū regularium S. Dorothæe, cuius Præpositus in sacris vixit Pontificalibus, vt à viris illius ciuitatis religiosi, & fide digni accepi.

Apud eandem ciuitatem, in diocesi tamen Passauiensi, seu Patauiensi est insignis Præpositura S. Mariz, nunc S. Leopoldi ab illius fundatore nuncupata. fundauit enim illam S. Leopoldus Austriae Dux cognomento Pius octauo ab inclita Viennensi Vibe lapide, Ortone Pontifice primum Principis rogatu, lapidem iacente, quam secularibus clericis cum largo censu principio donatam, quòd illi incurius, quāā par esset, remgerent, Augustinianis monachis resignauit, atque vt id fixum, & ratum perpetuo foret, ab Innocentio II. diplomata, quibus pleno ore Leopoldus laudatur, & honoris ergo B. Petri filius vocatur, impetrauit. Illa ferè ad verbum Miræus de collegijs regularibus cap. 73.

Sunt etiam in Prouincijs Austriae, Stiriz, & Carinthiz sex alia canonicorum monasteria præcipua, vt ex relaxatione virorum fide dignorum didici. Verū, quòd illorum nomina, & fundationes nullo authentico documēto, licet multo labore ex illorum Præpositis conquisita, hæcenus habere potuerim, nihil de illis scribendum iudicauit.

Wittembergæ Saxoniz oppido diocesis Hildesimensis monasterium B. Mariz congregat.

Windesimensis, ex Catalogo dictæ congregationis.

In Vden oppido Ducatus Cliniz diocesis Colonienfis monasterium S. Spiritus eiusdem congregationis, ex dicto Catalogo.

In Wolckerdinckhulen oppido diocesis Paderbornensis monasterium S. Ioannis Baptistæ eiusdem congregationis, ex dicto Catalogo.

Waldense monasterium est Præpositura canonicorum regularium in Suecia intra Meicia oppidi Waldzenis ad amplum lacum, vnde monasterio, & oppido nomen deductum, fundata. Primus illius fundator fuit Fridericus II. Suecorum Princeps, qui postea fuit Romanorum Imperator, qui eius fundamenta iecit anno 1186. de quo Imperatore, & illius coronatione, & dictæ Præposituræ fundatione Bruschius fol. 177. pag. 2. & ex illo Miræus cap. 79.

Werarmente in Bavaria fundauit circa annis 1133. Sigebotho Comes de Falckenstein, de Neuburg, vt patet ex diplomate fundationis, quòd tale est: *In nomine sanctæ, & in laudæ trinitatis nate sit omnis Christi fidelibus, quòd ego Sigebothus Dominus et quando Comes in honorem Domini Iesu Christi, eius que perperua Virginis Mariz, uicariam quam Saulorum pro remedio anime mee, & quorundam coniugis mee Adilhad, nostrorū unque stirpis Sigebothoni, & Gertrudæ, omnium que parentum nostrorum partem hereditariæ meæ concedendum nostris proprijs ad construendum in honorem Principum apostolorum Petri, & Pauli uinariam cellam contraxi, in qua Deo opitulante canonicos sub Regno B. Augustini communem vitam profectus locare disposui. singula autem ad subleuandam necessitatem eorum digne in carta presentis subscripsi, & rata testium adspiciatione infra positorem corroborauit.*

*V*erum in Bavaria S. Michaeli archangeli Præpositura S. Augustini quod nunc tertio loco nuncupata Ciuitatis Vlmensis monasterium est in monte Pils vicino, & hodie adhuc S. Michaeli iurati auctore nunc primum cepit anno 1187. indictione secunda, imperante Friderico Barbarossa, Romanae uis cathedrae refulsante Lucio II. Pontifice Maximo, ad Episcopatum eius Conflantiensem, & Abbatiam Augustinam iulianæ Debelu, fundatum, ac constructum à nobis, ac Gertruda uis Vitisgou Comite de Alengles, & eius coniugi Domina Berza, in hoc ipsi canonicos uis uis, & sub honorifico tumulo humulato. Hæc Bruschius fol. 127. pag. 2. ubi Catalogum Præpositorum adducit.

*V*ettesthosiam monasterium Marchionatus Bergonienfis in Suecia ad Cambal. locum antea in medio uis uis in Vlmam, & Augustinam suum ordinem canonicorum regularium Sancti Augustini fundatum est anno Christi 922. à Conrado equite uis uis, & Vitisgou fratribus Comitibus de Roibertem, & Domina Gertrude eorum matre: perge enim uis uis a filijs ad extruendum locum sacrum, quantum ipsi uis uis

die ipso a matre posita ex consuetudine, quæ cum a filijs facta imperasset, ipsa matre paruitatis, & leuitate in aeternum adueniens ad statum, quod hodie adhuc ipsi uis uis patet obsequians, & atrium in sinu gestans uis uis, & oleum ipsi legitur. Bruschius de monasterijs Germaniz fol. 180. pag. 1.

Wormatensem cathedralem olim Wangionem inuocopram vsque ad annum circiter millesimum sub regulari disciplina mansisse, hæc ex Trithemio in Hill. Hirsaugica ad annum 977. eius uerba superius sunt relata. Adhuc uis uis Bruschius in primo libro de Episcopis Germaniz sub Baldrico Vigesimo secundo Episcopo Spirensi, cuius uerba supra sunt recitata. In Casate Wormata est monasterium, quod dicitur Hucus B. Mariz, congregationis Windesimensis ex Catalogo dictæ congregationis.

Vindelorsense monasterium ad Gelonum situm in Borussia anno 1126. regnante Lothario nobili vir Otho Palatinus Comes de Witelshof maior, Pater Othonis postea Ducis Bawarie adificare cepit in honorem Dei Omnipotentis, B. Mariz Virginis, necnon SS. Apostolorum Petri, & Pauli. Anno aut 1131 ab Innocentio II. confirmationem impetrauit, cuius Bulla extat, in qua etiam sancit, vt nullus per uolentiam, sed per fratres secundum regulam B. Augustini Præpositus libere eligeretur, ac constitueretur. Prædictus Otho de Vindelorsii suum prædicti Vindelorsii tradidit monasterio, quāā traditionem confirmauit Lotharius anno 1230. puto esse eorum Liberarij, & legendum 1130. Ita Miræus de collegijs regularium cap. 60. Videtur esse idem monasterio Vndisiorfensi, de quo scribit Bruschius fol. 177. pag. 1. nam nomina monasteriorum & fundatoris conueniunt, uerum discordant primum circa locum, quia Bruschius suum cœnobium Vndisiorfense constituit ad Villium ammentum Norico situm: Miræus uerò ad Gelonum situm. Secundo quia Bruschius illius fundationem refert ad tempora Friderici Barbarossæ, qui imperauit vsque ad annum 1190. uerum Miræus longè anteriorem facit, & ponit sub anno 1126.

S. Zenonis Cœnobium in Norico fundauit Conradus Archiepiscopus Salisburgensis nepos Bohemii Comitis Abenspergënsis, apud Reichenthal in Norico, canonicis regularibus S. Augustini, primorūq; ibi Præpositum Lenzonem ordinauit, qui Conradus obiit anno 1147. postquam Ecclesiam Salisburgensem annis 46 laudabiliter reuollet. Ita Miræus cap. 72. ex Auentino lib. 6. In Zindelsingen oppido diocesis Conflantienfis monasterium S. Martini congregationis Windesimensis, ex Catalogo dictæ congregationis.

